Poštnina plačana v gotovini. Posamezna številka stane Din 1·50.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. — Naročnina znaša celoletno 25 Din, polletno 12 Din 50 para, četrtletno 6 Din, mesečno 3 Din. — Posamezna številka stane ------ 1 Din 50 para. ------

ŽELEZNIČAR

Glasilo Saveza železničara Jugoslavije.

Upravništvo in uredništvo v Ljudskem domu, Maribor, Ruška cesta 7. — Dopisi morajo biti frankirani in podpisani. — Rokopisi se ne vračajo. — Reklamacije ------ poštnine proste. ------

St. 9. Maribor, dne 1. maja 1923. Leto XV.

Prvi majnik.

Vsako leto prvega maja manifestira razredno zavedni proletarijat celega sveta svoje želje in zahteve. Letos bo že štirintridesetič svetovni proletarijat obhajal delavski praznik in si bodo sodrugi pod rdečo zastavo ponovili prisego in zvestobo, da so trdno odločeni bojevati se za vse tisto kar jim po naravnih in človeških pravicah gre do končne zmage. Od historičnega leta 1889, ko so zastopniki vsega razredno zavednega delavstva na pariškem kongresu sklenili, da naj vsako leto na dan prvega maja, po celem svetu delo počiva, v znak protesta proti zatiranju in izkoriščanju delavskih množic po kapitalistih in v znak solidarnosti proletarijata. Sicer se je od tistega časa marsikaj spremenilo in tudi izboljšalo. Ne bomo tukaj vsega navajali, samo nekaj naj omenimo. Pred vsem volilna pravica, regulacija delovnega časa, bolniško, starostno in invalidno zavarovanje, uvedba nedeljskega počitka, deloma odpravljeno nočno delo v nekaterih obratih, varstvo žen in otrok, bolj človeško postopanje z delavci in uslužbenci, ki so prisiljeni služiti kruh z ročnim ali duševnim delom. In še marsikaj, česar pa tu ne bomo naštevali. Tudi vse to ni popolno in kapitalisti preže na ugodno priliko, da bi — ne izpopolnili, kar ni še popolno, marveč oni bi radi vse to, kar si je proletarijat pridobil s trdim bojem zopet odvzeli ali odpravili. Brezdvomno je največja pridobitev volilna pravica potom katere je tudi delavcu dana možnost, da odloča ali vsaj soodloča v zakonodaji. Ni še dolgo, odkar imajo delavci volilno pravo, to važno orožje, ki pa ga žal ne znajo ali nočejo izkoristiti v svoj prid. (Naj bolj žalostna slika tozadevno so nam ravnokar izvršene volitve v Jugoslaviji in tudi v Bolgariji).

V nekaterih državah še danes nimajo delavci volilne pravice, nimajo v zakonodaji ničesar govoriti marveč samo molčati in delati. Ni še dolgo od tega ko je aristokracija (zlasti avstrijska) povdarjala svoje staro načelo: »Der Mensch fängt erst beim Baron an!« (Človek začne še le pri baronu!) To načelo sicer ni dolgo več držalo, ker je že francoska revolucija ž njim deloma pomedla, t. j. da si je srednji stan, meščanstvo (buržuazija) znalo pridobiti tiste pravice, ki si jih je do tedaj plemstvo lastilo za se. Prav ta buržuazija dandanes odreka delavstvu pravice, ki jih je ona sama pridobila s pomočjo delavstva. Le poglejmo samo, kako v praksi postopa dandanes n. pr. gospodar s hlapcem, deklo, viničarjem ali drugim kmečkim ali mestnim proletarcem. V kolikor so se industrijskemu delavstvu zboljšale razmere, ima to samo in edino pripisati svojim organizacijam. Ničesar ni in ne bo dobil brez boja. Bo kdo rekel:ampak kljub vsem pridobitvam delavstva gre dandanes slabše delavstvu kot mu je takrat šlo, ko ni imelo še vseh teh pravic, ki jih ima dandanes! Da, deloma je to res, deloma pa ni res. Res je, da takšnega pomanjkanja skoraj ne pomni naše delavstvo kot je danes. Toda kdo pa je temu kriv? Odgovor je prav enostaven in lahek! Delavstvo samo in zlasti železničarji vseh kategorij. Pred svetovno vojno so delavske organizacije razveseljivo napredovale in v vrstah zavednega proletarijata je vladala radost in upanje na skorajšnjo zmago. Stebri današnjega krivičnega družabnega reda so se začeli majati in kakapitalizem celega sveta je gledal s strahom in grozo, kako se vrste širokih množic ljudstva od dne do dne, od leta do leta bolj in bolj združujejo in jačijo. Samo prvo praznovanje prvega majnika leta 1890 je povzročilo strašno zmedo v Parizu, na Dunaju in Berlinu in kapitalisti so se bali, da jih delavstvo ne bi že naslednji dan odrlo na meh. Od leta do leta se je potem prvi majnik kot delavski praznik bolj in bolj uveljavil, tako, da so ga v nekaterih državah že proglasili kot državni praznik. Ali kapitalisti so si znali pomagati na vse načine. Ko niso mogli več delavstvu preprečiti, da se organizira, so oni sami jeli ustanavljati »delavske« organizacije. Plačali so ali bolje kupili nekaj kreatur, ki so nastopali kot delavski voditelji in so začeli snovati organizacije, enkrat na verski, drugič na narodni podlagi. V najnovejšem času na neki »neodvisni« (?) podlagi. To je najnovejša iznajdba. Če se ta ne bo obnesla, tedaj bodo že znašli zopet nekaj novega.

To se pravi: hudiča z belcebubom izganjati. Delavca z delavcem pobijati. Na mesto, da so se delavci vseh dežel združili, so se kapitalisti združili in so napravili vojno. Ustvariti zmedo med proletarijatom, se jim je sijajno posrečilo. Delavstvo se je začelo prepirati, kdo je zakrivil vojno in kapitalistično časopisje je pridno temu prepiru prilivalo olja. In delavstvo se še prepira, a kapitalisti si polnijo žepe, kot nikoli poprej. Da se zavarujejo pred eventualnostjo, da bi vendar nekega dne delavstvo pamet srečala in bi se združilo ter nastopilo proti izkoriščevalcem ter pijavkam so ustvarili v nekaterih državah neke vrste izjemnih zakonov, ki so jih krstili z imenom: »Zakon o zaščiti države«. Seveda so ti zakoni različni. V eni državah so manj, v drugih zopet bolj strogi. V Jugoslaviji n. pr. je ta zakon očividno naperjen proti delavstvu, ker jemlje vsako možnost braniti svoje življenske interese in omogoča kapitalistom, da iztisnejo zadnjo kapljo krvi iz delavstva. Od kar postoja ta zakon, so se n. pr. zmanjšali prejemki železničarjev za 75 odstotkov, ne sicer v številkah, marveč po kupni vrednosti njihovega zaslužka, kar je v bistvu isto, kakor če bi se plače znižale. Rekli smo, da so kapitalisti začeli posnemati delavstvo s tem, da so osnovali podobne organizacije, da so v svoje programe vpletili nekaj točk, ki so jih ukradli socialistom. Povdarjali so, da imajo delavci pravico, da zahtevajo »upravičeno« zvišanje plač. V Nemčiji je n. pr. Stöcker osnoval leta 1878 krščansko-socialno delavsko stranko. To je bilo namreč v času, ko je v Nemčiji socializem močno naraščal. Pozneje se je ta bolezen razširila tudi drugod. Ker pa s krščanstvom samim ni šlo, zato pa se je iskalo, za tiste, ki se hudiča ne boje, drugo sredstvo in to je, nacionalizem. Dobilo se je, med delavstvom par agentov, ki so se dali plačati (prodati), da v delavstvu ubijejo čut mednarodne delavske solidarnosti in jih organizirajo na narodni podlagi, če tudi je kapitalizem sam mednaroden. Za slučaj pa, da tudi to ne bi dolgo držalo, je treba stremiti po novih sredstvih in skušati delavstvo razdeliti na sekte. Za takšno delo so po navadi najbolj pripravni kakšni manj sposobni oficirji, ki nimajo upanja, da bi napredovali, ali pa falirani študenti. Takšni ljudje se prikradejo v delavske vrste, postanejo po navadi zelo radikalni, tako, da pritegnejo v kratkem času pozornost vsega delavstva na se in naivno delavstvo jim verjame. Oni se prikopajo do sprednje vrste in potem skušajo svoje temne načrte uveljaviti. Ako se takemu špekulantu njegovi temni načrti ne posrečijo, tedaj gre v drug tabor in postane čez noč iz velikega komunista »revolucijonarja« — patrijot, radikal in slično. Za dober denar je pripravljen danes ravno tako vehementno vse to pobijati, za kar je včeraj bil pripravljen (?) dati življenje. Tako krščanski, kakor tudi narodni »revolucijonarji« so, do pred kratkim nasprotovali praznovanju prvega maja z utemeljevanjem, da so socialisti leni in bi radi samo praznovali ter nič delali, da je škoda za eno dnevno plačo, ki jo morajo delavci radi praznovanja izgubiti itd. Ker pa se razredno zavedno delavstvo ni oziralo na take marnje in čenče ter je prvi majnik od leta do leta bolj slovesno praznovalo in ker tistih par godrnjačev ni moglo velikega zgodovinskega kolesa ustaviti, za to so v najnovejšem času tudi stavkokazi začeli pošteno delavstvo po opičje posnemati in danes tudi oni praznujejo prvi majnik — seve ne tako kot razredno organizirano delavstvo marveč na svoj način. Kajpada, da »krščanski delavci« gredo k maši, na kar se jim predava o življenju svetnikov, ki so tudi trpeli na tem svetu, pa za to vživajo na onem — veselje! Tako se premoti delavstvo in odvrača od njegovega pravega cilja, od osvoboditve iz kapitalističnega jarma. Kapitalist naj bi le vžival na tem svetu vse dobrote, delavec pa na — onem! Toda kljub vsem tem zmotam in omamljanju je delavstvo prišlo dober del poti dalje k cilju, ki ni več tako daleč. Ampak čim bolj se bo delavstvo pustilo zavajati na stran pota od leve ali desne, tem daljša bo pot. Prvi majnik je simbol odločne volje vsega razredno zavednega delavstva po celem svetu, ki hoče streti verige, ki ga oklepajo.

Delavstvo ne manifestira na prvega maja samo za 8 urni delavnik, ki je sicer že 34 let ena glavnih njegovih zahtev, tudi ne manifestira samo za zboljšanje plač, marveč manifestira v prvi rsti za enakopravnost vseh ljudi, za enake dolžnosti in pravice vseh, proti zatiranju in izkoriščanju človeka po človeku, skratka za spremembo današnjega družabnega reda za tak družabni red, ki bo jamčil vsakemu človeku njegovo popolno življensko možnost in eksistenco. Nikdo, ki je zdrav in sposoben za pridobivanje, ne sme živeti na račun drugih. Za otroke, bolnike in starce ter drugače onemogle naj skrbi človeška družba. To zahteva socializem. Toda ravno temu se kapitalisti najbolj upirajo in pravijo, da je ta zahteva nevarna obstoječemu družabnemu redu ali pa, da je celo nevarna državi. To je absurdno! Nevarna je res današnjemu družabnemu redu, ker ga hoče odpraviti ter nadomestiti s pravičnejšim, to je logično. Nikakor pa ni nevarna katerikoli državi kot taki, pač pa je današnji družabni red nevaren vsem državam, ker vedno ogroža mir med narodi. Nevarna je samo zahteva po spremembi družabnega reda za posamezne ljudi v posameznih državah, katerim se danes bolje godi kot bi se jim moglo kdaj goditi, ker nič ne delajo, žive pa v izobilju na račun drugih, ki zato preveč delajo in trpe še povrh pomanjkanje in bedo. Toda na to vrsto ljudi se socijalistom ni treba ozirati. Zato naj na dan prvega majnika vsi trpini zlasti jugoslovanski železničarji ter vsi javni nastavljenci, ki se v tem trenotku nahajajo pred eksistenčnim bojem, spomnijo, da na ta dan protestirajo milijoni proletarijata po celem svetu proti vsem krivicam, ki jih dela kapitalistični razred. Če bodo naši železničarji na prvega maja doma ali v službi, na vlaku ali v kasarni, povsod naj mislijo samo na eno in to je solidarnost!

Živel Prvi majnik!
Živel razredni boj!
Doli z izkoriščanjem!
Živela enakost in svoboda!

Kongres Saveza.

Na temelju § 16 saveznih pravil, sklicuje uprava Saveza

KONGRES

ki se vrši na binkošti to je 20. in 21. majnika 1923.

Začasni dnevni red kongresa je sledeči;

1. Otvoritev kongresa.
2. Volitev: a) dveh zapisnikarjev; b) dveh overovateljev zapisnika; c) dveh skrutinatorjev; d) treh članov verifikacijskega odbora.
3. Poročila: 1. uprave Saveza: a) tajnika, b) blagajnika; 2. nadzorstva.
4. Organizacija in agitacija.
5. Naša zaščitna zakonodaja in železničarji.
6. Železniška pragmatika.
7. Spomenica kr. vladi.
8. Volitve: a) uprave, b) nadzorstva.
9. Vprašanja in predlogi.

— — —

Kongres se vrši v Zagrebu v Petrinjski ulici št. 40, ter se otvori ob 8. uri zjutraj. Po § 16 saveznih pravil imajo pristop na kongres:

S polnim pravom odločevanja:

a) delegati članov, ki se volijo po podružnicah in sicer: na prvih 100 članov eden, in na vsakih nadaljnih 200 članov po eden.

Manjše podružnice, ki ne morejo poslati lastnega delegata, naj se s sosednjimi podružnicami sporazumejo ter naj pošljejo skupnega zastopnika o čemur odloča upravni odbor Saveza;

b) člani upravnega odbora;

c) člani nadzorstva.

S posvetovalnim glasom:

a) odposlanci Glavnega Delavskega Saveza Jugoslavije;

b) odposlanci strokovnih organizacij, ki so včlanjene v Glavnem Delavskem Savezu Jugoslavije.

Vse podružnice se pozivljejo, da glasom saveznih pravil, izvolijo delegate na društvenih shodih za kongres in imena izvoljenih naznanijo centrali v Zagrebu. Pravilnik tozadevno določa sledeče:

§ 51. Ko se objavi sklicanje saveznega kongresa, morajo vsi podružnični odbori sklicati člansko zborovanje (shod), na katerem morajo razpravljati o dnevnem redu in izvoliti delegate za kongres.

§ 52. Nobena podružnica ne more že v naprej vezati roke svojim delegatom in jim naročiti, kako morajo glasovati, temveč vsak delegat ima prosto voljo, da svobodno zavzame stališče napram razpravi.

§ 53. Stroške delegatov nosi polovico savezna, polovico pa podružnična blagajna. Višino dnevnic določa centralna uprava za vse podružnice enako. Vse podružnice in vsi člani Saveza se pozivljejo, da eventualne predloge za kongres vpošljejo centrali pravočasno, da se jih lahko objavi vsem članom. Opozarjamo na 7. točko § 17 pravil, ki se glasi:

Predlogi za kongres se morajo centralni upravi vposlati najmanj 10 dni pred kongresom, v svrho objavljenja. Pravica delegiranja se bo priznala na podlagi vposlanih obračunov centrali za mesce marec in april 1923, vsled tega pozivljemo vse podružnice, da pravočasno obračunajo.

Uprava Saveza železničarja Jugoslavije.

Zadnji apel!

Mera je polna in potrpežljivost je pri kraju. V zadnji številki našega lista smo razgalili vso našo revščino in jo s številkami podkrepili in sicer za to, da se nam ne bo moglo v danem trenotku očitati, da uganjamo demagogijo, da nam ne gre še tako slabo, da naši dohodki niso tako majhni itd. Za primer smo priobčili tabelo iz katere so razvidni prejemki naših tovarišev železničarjev na Čehoslovaškem. Mi smo namreč zavezniki Čehoslovakov, zato nam menda ne bo naša slavna vlada zamerila, če primerjamo naše plače z onimi na Čehoslovaškem. Ako bi si jemali »milijonske« plače nemško-avstrijskih železničarjev za vzgled, tedaj bi se nam lahko očitalo, da držimo s švabi! Naše plače torej znašajo približno eno tretjino onih čehoslovaških železničarjev. Zato bi bilo treba naše plače zvišati za približno 200 odstotkov, da bi odgovarjale Čehoslovaškim. Ako bi češki železničarji tako živeli kot žive naši, tedaj bi oni v doglednem času vsi postali milijonarji. Primerjajmo za enkrat plače po valutnem ključu:

Čehoslovaški železniški poduradnik, oženjen s 3 otroci in 16 let službe, dobi letno plače, stanarine, draginjske doklade in doklade za otroke skupno Kč 18.018, to je jug. K 216.576. — Jugoslovanski uradnik istotako K 79.680.

Sluga ali delavec na čehoslov. žel. Kč 16.644, to je jugoslov. kron 199.728. — Delavec na jug. žel. K 46.800.

Toda sodrugi na Čehoslovaškem niso niti s tem zadovoljni, ker so to že zmanjšane plače in kakor smo že zadnjič omenili, oni so tudi vstvarili koalicijo iz štirih organizacij in se bojujejo proti znižanju. Te tabele, ki smo jih objavili, veljajo po znižanju in so torej bile prejšnje plače znatno višje. Dne 1. maja od 10.—12. ure bodo obstala vsa kolesa na Čehoslovaških železnicah. Pri nas so ne le železničarji pripravljeni na vse, marveč tudi vsi trpini v javni službi. Dve leti zaman prosimo in rotimo, opominjamo, merodajne kroge, toda zastonj, oni nimajo časa. Zato jim bo treba bolj glasno povedati, ne več prositi, tega je dovolj. Te dni smo čitali, da je šla neka uradniška deputacija na dvor. Tam so jo baje lepo sprejeli in tudi obljubili odpomoč. Tudi železničarji so bili že nekolikokrat v avdijenci. To niso bili razredno zavedni delavci, pa nič ne de. Lepo so jih sprejeli in vse obljubili in od tedaj je že mnogo vode po Savi steklo, ampak zgodilo se ni nič. Če angleški železničarji tudi hodijo na dvor, ne vemo. Vemo pa, da v konstitucijonalnih državah, ki imajo odgovorne vlade, ne odločajo na dvorih, marveč v parlamentih. Edino vlada je merodajna, ona je izvršilni organ parlamenta, ki reprezentira narod. Treba je iti k Pašiću, Davidoviču, Radiču, Koroščcu, Spahu itd. Oni danes reprezentirajo večino jugoslovanskega ljudstva. Nimamo nič proti avdiencam; kogar veseli, naj hodi, mi samo vemo, da to ni prava pot, ki naj pripelje do vspeha.

Javni nameščenci in železničarji so že več kot dovolj pokazali, da so lojalni ter državi zvesti. Čas bi že bil, da bi tudi država enkrat pokazala svojim služabnikom, da niso njeni pastorki, marveč polnovredni državljani. Če je vlada povzročila s svojo gospodarsko politiko, da so se življenske razmere tako izpremenile, tedaj je tudi njena dolžnost, da takoj ukrene vse kar je potrebno, da se zguba, ki jo trpe vsled te politike, vsi oni, ki imajo stalno plačo, katere ne morejo poljubno spreminjati, kakor to delajo obrtniki in razni navijalci. To bi vlada morala sama vedeti. Producenti, trgovci in obrtniki ne hodijo na dvor po nasvete, kdaj bodo cene dvignili, in če so nam kruh podražili za 200 odstotkov, meso za 700 odstotkov, obleko in obutev tudi za 200 odstotkov itd. ali naj sedaj prosimo, da to nazaj dobimo, kar se nam je ukradlo? In če tudi dobimo to kar zahtevamo v spomenici, bo to veljalo za naprej, kdo pa nam povrne škodo, ki smo jo utrpeli od leta 1920 sem? Nismo samo lačni in izstradani, marveč tudi raztrgani in bosi, kako bomo to nadoknadili. Kmetje in producenti so svoje pridelke grozovito podražili. Moka je 75—80 krat tako draga, kot je bila preje. Krompir je 100 krat dražji. Če se je hotel preje kmet peljati v mesto in je moral za karto 50 vinarjev plačati, tedaj je moral najmanj 10 jajc prodati. Danes plača za karto 14 kron in proda samo dve jajci! To nevzdržno in abnormalno stanje se mora takoj spremeniti. Če producent nima obzira do drugih, tedaj ni treba imeti tudi več obzira do njega. Vse naj se postavi na podlago zlate valute in kmet naj plača toliko za železnico, kolikor železničar plača za njegove pridelke. Res, da ubogo ljudstvo na deželi ravno tako strada. Veleposestnik tudi njega izkorišča, toda le poglejte srednjega kmeta ali celo veleposestnika, kako se mu lica svetijo. Nikdar mu ni tako dobro šlo kot sedaj pod režimom Nikole Pašića, medtem ko otroci državnega nameščenca od gladu umirajo. Žene postajajo jetične in možje bolni. Kam vodi takšna politika?

Uradniki čehoslovaški železnic								Jugosl. železnice				
činovni razred	letna plača	krajevna doklada (stanarina) letno	enotna draginjska doklada letno v čehosl. kronah					uradniki		stopnja	pod-uradniki	sluge
		II. drag razred	samski	oženjen brez otr.	oženjen 2 otr.	oženjen 4 otr.	oženjen 6 otr.	činovni razred	letna plača Din		letna plača Din	
X.	4908	1260	4320	6600	7164	7718	8280	IX.	1600	1	1200	900
	5436	1404	4092	6372	6936	7500	8052		1800	2	1290	980
	5952	1536	3876	6156	6720	7284	7836		2000	3	1380	1060
	6480	1668	4524	6804	7368	7932	8484					
IX.	7008	1800	4296	6576	7146	7704	8256	VIII.	2200	4	1470	1140
	7536	1944	4068	6348	6918	7476	8028		2400	5	1560	1220
	8052	2076	5388	7896	8460	9024	9576		2600	6	1680	1300
VIII.	8580	2208	5160	7668	8232	8796	9348	VII.	3000	7	1860	1390
	9108	2340	4932	7440	8004	8568	9120		3200	8	2040	1480
	9636	2484	4704	7212	7776	8340	8892		3400	9	2220	1570
	10.152	2616	5952	9732	10.296	10.860	11.412			10	2400	1680
VII.	11.028	2844	5568	9348	9912	10.476	11.028	VI.	3600	11	2580	
	11.904	3060	5196	8976	9540	10.104	10.656		3900	12	2760	
	12.780	3288	5328	11.576	12.204	12.840	13.476		4200	13	2940	
VI.	14.004	3600	4800	11.028	11.676	12.312	12.948	V.	4500	14	3120	
	15.228	3924	4272	10 500	11.148	11.784	12.420		4800	15	3300	
	16.452	4236	3636	10.212	10.860	11.496	12.132		5100			
V.	18.036	4644	2952	9528	10.176	10.812	11.448	IV.	5500			
	19.608	5040	2280	8856	9504	10.140	10.776		5900			
	21.180	5448	2244	9648	10.296	10.932	11.568		6300			

Opomba: uradnik čeh. slov. železnic dobi poleg gornjih drag. doklade za vsakega otroka do največ 6 in do inkl. letne temeljne plače 12.780 Kč. po 1200 in nad 12780 pa po 1500 Kč.

V današnji številki smo priobčili tabelo, ki kaže dohodke čehoslovaških železniških uradnikov in poleg temeljne plače naših uradnikov, poduradnikov ter slug. Vsak si lahko sam izračuna, koliko smo mi na slabšem. Zadnjo številko smo poslali tudi šefu vlade in še nekaterim veličinam, tudi g. dr. Koroščcu. Zadnji čas je, da se gg. nehajo igrati krize in da se takoj lotijo regulacije plač. Sodrugi železničarji pa naj se ravnajo po navodilih, ki jih bodo dobili v najkrajšem času.

Klic na pošteno javnost.

Žalostne in neverjetne so razmere, ki so zavladale na naših železnicah, nepregleden je kaos, v katerem se nahajamo in ki z vsakim dnem bolj in bolj narašča. Normalen človek, ki vse to vidi okrog sebe in brez strasti premotriva, se nehote vpraša: Kaj vendar odgovorni krogi mislijo?

Ljudska beda narašča od dne do dne, nezadovoljstvo v najširših plasteh delavstva, uradništva, vpokojencev, invalidov prikipeva do vrhunca in neko tajno grmenje naznanja bližajočo se hudo uro. Vodilni politiki in krmarji te nesrečne države pa so gluhi in slepi. Državniška modrost jim je odpovedala.

Železničarstvo in uradništvo vseh katergorij, ki je posvetilo vso svojo delavno silo skupnemu blagru človeške družbe, sedaj umira od gladu.

Za primer navajamo med neštetimi drugimi sloji samo vpokojence. Nihče v državi se ne briga za nje. Uprava, ki jih je izgnala, jih danes zanemarja. Zakoni se teptajo, delavskih zaupnikov se ne priznava, pridobitve, katere smo imeli, so se nam odvzele, s prošnjami in resolucijami se kurijo peči. Kar ima še danes neoporečeno veljavo, se jutri postavi na glavo. Gospoda na odgovornih mestih so zgubili vsako avtoriteto med ljudstvom, ker so zgubili čut do svojih uslužbencev.

Vsi poskusi raznih strokovnih in uradniških organizacij in zaupnikov, da bi dokazali vladajoči gospodi kritični in brezupni položaj so bili brezuspešni. Poleg tega se pa gospoda trudi goljufati javno mnenje potom časopisja, češ da so železničarji hudobni nezadovoljneži, ki brez vsakega resnega razloga tirajo državne finance v propast. Naravnost razveseljive so številke, ko pripovedujejo koliko in koliko so se zvišali prejemki. Vse to pa je laž in umetno sredstvo v rokah verižnikov za odiranje.

V resnici pa je stvar vendarle precej drugačna in če opazujemo med železničarji in državnimi nameščenci neko globoko gibanje, kakor gladovna stavka, protestni shodi, delo akcijskega odbora, potem se je treba resno vprašati: Kje tiči vzrok temu in kaj je storiti? Kakor vsi javni nameščenci, železničarji in upokojenci s svojimi prejemki ne morejo več izhajati in kriti svojih najnujnejših izdatkov, pomeni pač vse to, da gotovi krogi žele potresov.

Strokovne organizacije in zastopniki se še vedno trudijo merodajnim činiteljem obrazložiti opasnost položaja. Med tem, ko prihajajo vodstvu akcijskega odbora neprestano in od vseh krajev resolucije in izjave, v katerih izraža železničarstvo in uradništvo svojo veliko nevoljo in zahteva odločnih korakov. Mnenja smo, da bi imeli državni krmarji vzrokov dovolj, da posvetijo tudi tem za nje menda brezpomembnim pojavom nekoliko pozornosti, kajti samo zanašanje na zakon o zaščiti države v današnjih časih ne zadostuje več.

Železničarstvo, uradništvo in državni nameščenci sploh so doslej vedno kazali svojo lojalnost,

ki se v vsakem oziru zaveda svoje težke naloge in velike odgovornosti napram najširšim plastem naroda, toda tudi njih požrtvovalnost ima svoje meje, če se jim bo zdelo potrebno. Če torej pride do boja, potem smo globoko prepričani, da bo vsa poštena javnost s svojimi simpatijami na strani železničarjev in državnih nameščencev, kateri se bodo podali v težki in nevarni boj zgolj zato, da ščitijo svoje pravice in svoje življenje.

Enotna fronta v akciji železničarjev, državnih uradnikov in nameščencev, upokojencev, vdov in sirot v celi državi na plan. Zahtevamo, da se resolucija na javnih protestnih shodih z dne 16. marca t. l. do pičice uveljavi, najmanj je to, da naj ima zad nji delavec v službi države 50 Din dnevno draginjskih doklad, jamstvo, da se bodo tudi v bodoče avtomatično povišali prejemki vseh uslužbencev v isti meri kakor bode naraščala draginja.

S tem stopajo železničarji in državni nameščenci cele Jugoslavije pred javnost, proseč jo, da trezno presodi njih položaj, ker se nam vedno očita, da smo premalo obvestili javnost in premalo obrazložili naš položaj.

Naj poštena javnost sama sodi, njene sodbe se ne bojimo, kajti sigurni smo, da bo nam v korist.

Če pa pride do boja in do boja bo prišlo, ako vlada pravočasno ne krene na pravo pot — potem naj si bo vsa javnost v svesti, da nam je ta boj usiljen. Da pa bode boj in zmaga sigurnejša je pa nujno potrebno, da sledite in spolnite vsako navodilo popolnoma, katerega bode izdal akcijski odbor po navodilu strokovnih organizacij.

S svojim nastopom dokažite, da ste sedanjih razmer v vsakem oziru siti, da si ne pustite vzeti življenja z gladom, zahtevajte energično, povečanje vam po vseh človeških pravicah pripadajočega večjega koščka kruha.

Zatorej brez bojazni, strnite vaše vrste do zadnjega moža, in ko dobite poziv, ne sme biti nobenega strahopetca, kateri bi kršil skupno disciplino v težki naši borbi za skupno stvar vseh trpečih.

Akcijski odbor.

Socijalizem na Angleškem.

Mi ki smo radi zelo bojeviti in radikalni, ki nam se svetovno kolo prepočasi obrača, kakor kak šnemu dunajskemu vzorčnemu Judu brzovlak, s katerim se vozi po znižani ceni, nikoli dovolj hitro ne vozi. Mi radi obsojamo, če tudi ne vemo koga in kaj obosojamo. Angleže gotovo preziramo in jih večkrat nahrulimo s »socialpatrijoti«, ki še sedaj pripadajo II. internacionali. No in vendar se giblje — tudi na Angleškem. Pred veliko nočjo je šel glas po širnem svetu, da je poslanec sodrug Phillip Snowden, vodja Labour Party, predložil resolucijo ki naj bi jo parlament odobril:

»Kapitalističnemu razredu se ni posrečilo, da bi naravne sile in produktivne energije primerno izkoristil in organiziral, da bi zagotovil življenski obstoj širokim masam prebivalstva in ker je zmagalo spoznanje, da so vzroki v zasebni lastnini, kon troli in razdeljevanju produkcijskih sredstev, izjavlja parlament, da bo usmeril zakonodavstvo, ki bo stopnjema zamenjalo kapitalistični sistem z novim gospodarskim in socialnim redom, ki ima za podlago skupno lastnino, demokratično kontrolo in razdelitev proizvajalnih sredstev, ker je to nujna potreba.«

Pri utemeljevanju predložene resolucije je s. Snowden govoril: Ali ustvarja kapitalizem svet, ki je vredno v njem živeti? Ne in zopet ne! Kapitalistični sistem je osvojil industrijo in posledice? Poldrug milijon brezposelnih, najslabše mezdne prilike, posebno pri rudarjih in poljedelskih delavcih, nemogoče je ustvariti harmonijo med delavci in podjetniki, nezdrave stanovanjske razmere, izguba delovne sile vsled nezdravih življenskih pogojev, ki v njih živi delavstvo, izkazuje izgubo 260.000 let na delu. Dejstvo je, da je 83 odstotkov angleškega narodnega premoženja v rokah 2 in pol odstotokov ljudi in da izkazuje štatistika pri vsakih šest smrtnih slučajih pet, ki ne zapuste vinarja!

Kapitalizem je odpravil princip proste konkurence s tem, da je upostavil truste in čeprav so stroški v trustih manjši pride ogromni dobiček le v korist posameznim akcionarjem. Kapitalistični sistem je prehodna prikazen, ki danes nima več pravice do obstanka. Delavska stranka Anglije ne zahteva niti revolucije niti konfiskacije za odpravo kapitalizma: ali eno hoče brezpogojno, da se z osvojitvijo predstoječe resolucije začne s hitrim delom v naznačeni smeri, odstranjajoč stopnjema in posebej zapreko za zapreko. Brezposelnost, obupne razmere v poljedelstvu, stanovanjska mizerija so prva etapa, ki zahteva, da poseže država z vso energijo in reši vprašanje z zakonodajo v označeni smeri.

Parlament je preložil razpravo na mesec april. Angleška buržuazija je vztrepetala in hladnokrvni Lloyd Georges je posvetil ob tej priliki angleški L. P. poseben članek v svojem listu, rekoč:

»Danes je v angleškem parlamentu stavljen predlog za odpravo zasebne lastnine. Poslanci, ki jih je izvolilo 4,250.000 volilcev, bodo glasovali zanj in če bo v nadaljnih štirih letih L. P. združila svojih vrstah nadaljni poldrug milijon volilcev, bo predlog postal zakon.«

Socializem zmaguje v Angliji, v deželi kapitalizma in proletarijat celega sveta ima uprte svoje oči v vrste svojih bojevnikov v Angliji.

In mi! Sodrugi, združujmo, organizirajmo, da zmaga socializem i v Angliji i pri nas in na celem svetu!

Razdiralci zopet na delu.

Sedaj ko so naši pikiči posodili radikalom nekaj odličnjakov iz komunističnih vrst, se čutijo nekoliko bolj varne in se lotevajo raznih akcij. Oni snujejo »neodvisno« strokovno organizacijo, neodvisno — seveda od delavstva, Zato pa tem bolj odvisno od raznih kapacitet in komisarjev. Tak-le »neodvisni« komisar in doktor za vse medicine je znani Marcel Žorga. Mi pravzaprav ne razumemo, kakšen »švindel« je ta »nneodvisnost«, ki je sedaj tako moderna postala. Preje so nam moskoviti ubijali svojih 21 točk v glavo, katerih 1 se glasi: Strokovne organizacije se morajo podrediti političnim strankam, ki odločajo o njihovi taktiki. To bi tedaj bila odvisnost strokovnih organizacij od političnih. Temu smo se mu uprli.

Raditega je prišlo do razkola, ker so komunci na vsakem strokovnem shodu izključno govorili o politiki, napadali tam politične osebe. Sedaj pa isti ljudje sleparijo pošten proletarijat z neko vrsto neodvisnosti. Vse je neodvisno in končno pa vse skupaj zelo, zelo odvisno eno od druzega. Žorga snuje obenem strokovno in politično organizacijo. Morda je on res neodvisen, vsaj od železniške službe. Ali pa je služba odvisna od ustanavljanja »neodvisnih« organizacij? Eno bo gotovo res! Pred kratkim je bil Marcel v Mariboru in se je opravičil, češ prišel sem službeno v Maribor. Ampak ta poset Žorge je bil ne navadno dolg. Ne vemo, če so res sedaj takšni turnu si, da dovoljujejo kar tri dni postanka v zunanji postaji! Toda »neodvisni« vse lahko naredi. Kapitalist je tudi neodvisen in lahko zjutraj malo dalj čas poleži, kot njegov odvisen delavec. Neodvisni patron Žorga se je sedaj posebno lotil Amsterdama. Ta mu leži, kot trd kamen v želodcu. Če bi Amsterdamovci vedeli, kako jih je »neodvisni« Marcel obsodil, gotovo bi prenesli svojo »grešno« centralo kam drugam. Amsterdamska strokovna internacionala je po Žorginih nazorih zakrivila, da so Francozi zasedli Ruhr! Žorga, Žorga. Zakaj pa niso ravno francoski komunisti, ki imajo večino v strokovnih organizacijah preprečili pohoda na Ruhr? Oni bi bili prvi poklicani za to. Da, da, če ne bi komunisti po celi Evropi razbijali strokovnih organizacij ter političnih, tedaj bi bil proletarijat danes že sposoben kaj takšnega napraviti. Toda komunisti rušijo, ne kapitalistični družabni red, marveč delavsko solidarnost. Naši sodrugi imajo diven vzgled tukaj doma, kaj postajajo vsi nekdanji Horukarji. Eni so za nagrado že zlezli v kapitalistični raj, drugi so pa zaenkrat še neodvisni, dokler jih gospodin Pašić ne izvoli povabiti k svoji mizi!

Včerajšnji gromovniki in lažirevolucionarji so danes radikalni vitezi ala Nachtagal, ki ima temporerno prosto karto II. razreda za vse brzovlake po državni železnici. Zato pa ne smejo delavci letos na železnici 1. maja praznovati. Ali naj dobe vsi delavci take ugodnosti? Nas ne bo presenetilo, če bo imel Nachtigal jutri avtomobil, vilo in še kaj druzega. Delavci so vse to že plačali in bodo še, dokler bo hodil Žorga organizacije razbijati.

Pošteni in priprosti delavci so vedno pripravljeni na pošten sporazum, toda ne za eksperimentiranje. Mi vemo, da je bil med Nachtigalom in ljubljansko »neodvisno« sporazum, da ne bo šel Nachtigal v njih zeljnik to je, preko Zidanega mosta dol, oni pa ne gor. Sedaj pa mislijo, da je proga prosta. Toda še enkrat skrivači, roke proč od Maribora. Če pa hočete **pošten** sporazum, tedaj se obrnite v Zagreb.

Izenačenje draginjskih doklad.

Obratno ravnateljstvo juž. žel. Ljubljana.

Štev. 2746-I/23. Ljubljana, 15. aprila 1923.

NAPOVED.

Predmet: Izpolnitev ozir. sprememba odredbe o draginjskih dokladah uslužbencev Sl. L. 136-1922.«

Vsem službenim edinicam!

Z veljavnostjo od 1. marca 1923 stopijo v veljavo sledeče izpopolnitve, oz. izpremembe odredbe »Sl. L. 136/1922« glede draginjskih doklad za uslužbence:

I.

2. in 3. odstavek 1. člena se izpremenita in se glasita:

Draginjske doklade so te-le: osebna doklada, stanovanjska doklada in rodbinska doklada.

Višino osebnih in stanovanjskih doklad se določa po višini plače in kraja službovanja.

II.

2. člen se izpremeni in se glasi:

Z ozirom na osebne doklade se delijo kraji službovanja v tri krajevne draginjske razrede in sicer:

V I. razred: —

V. II. razred: Brežice, Celje, Čakovec, Daruvar, Konjice, Kraljevec-Prelog, Litija, Ljubljana, Ljutomer, Logatec, Maribor (Maribor glav. kol., Maribor kor. kol., Tezno), Pakrac, Pliberk, Postojna, Prevalje, Ptuj, Savski most, Sisak, Slatina, Slovenska Bistrica, Velika Gorica, Videm-Krško, Virovitica in Zagreb.

V III. razred: Vsi ostali kraji.

III.

Po izpremenjenem 2. členu se uvrsti nov člen 2 a, ki se glasi:

Člen 2 a.

Z ozirom na stanovanjske doklade se uvrščajo kraji službovanja v tri stanarinske razrede in sicer:

V I. razred: —

V II. razred: Brežice, Celje, Čakovec, Daruvar, Konjice, Kraljevec-Prelog, Litija, Ljubljana, Ljutomer, Logatec, Maribor (Maribor glav. kol., Maribor kor. kol., Tezno), Pakrac, Pliberk, Postojna, Prevalje, Ptuj, Savski most, Sisak, Slatina, Slovenska Bistrica, Velika Gorica, Videm-Krško, Virovitica in Zagreb.

V III. razred: Vsi ostali kraji.

IV.

Tabela 3., 4. in 5. člena se izpremenijo tako, da se postavke IV. in V. krajevnega draginjskega razreda črtajo. Uslužbenci teh razredov preidejo v višji krajevni draginjski razred po novi razdelitvi v 2. členu.

V.

Po 5. členu se uvrsti novi člen 5 a, ki se glasi:

Člen 5 a.

Aktivni uradniki iz 3. člena dobivajo stanovanjske doklade po sledeči tabeli:

Z letno plačo	v I. stanovanjskem razredu Din dnevno	II.	III.
do Din 2999	9	6	6
od „ 3000 do Din 4999 . . .	12	7	7
„ „ 5000 „ „ 7499 . . .	18	12	12
„ „ 7500 dalje	23	16	16

Aktivni uradniki iz 4. člena dobivajo stanovanjske doklade po sledeči tabeli:

Z letno plačo	v I. stanovanjskem razredu Din dnevno	II.	III.
do Din 2999	8	4	2
od „ 3000 do Din 4999 . . .	10	5	2
„ „ 5000 „ „ 7499 . . .	16	9	5
„ „ 7500 dalje	20	13	9

VI.

Po novem členu 5 a se uvrsti novi člen 5 b, ki se glasi:

Člen 5 b.

Preostalim umrlih uslužbencev pripad poleg posmrtnine plače — pokojnine, odnosno pogrebnega prispevka posmrtne četrti, vzdrževalnine ali miloščine, tudi enomesečna draginjska doklada, ako je umrli uslužbenec za časa življenja imel pravico za prejemanje te doklade.

Določilo tega člena velja od 1. oktobra 1922. leta.

VII.

1. točka 8. člena se izpremeni, tako, da se glasi ta člen v celoti sledeče:

Od pravice do rodbinskih doklad so izvzeti:

1. poduradniki in služitelji, ki imajo razen plače še kaj imovine ali dohodkov, od katerih plačujejo na leto preko 300 dinarjev neposrednega davka; za dokaz služi potrdilo pristojnega davčnega oblastva.

2. Uslužbenci, ki niso državljani naše kraljevine, za one rodbinske člane, ki ne žive na ozemlju naše kraljevine.

3. Pisarniški sluge, ki imajo imovino, od katere plačujejo na leto več nego 5 dinarjev neposrednega davka, če službujejo v trgih ali vaseh, in več nego 10 dinarjev, če službujejo v mestih, če nimajo v enem in drugem primeru pet let službe, in pisarniški sluge, ki imajo imovino, od katere plačujejo na leto preko 30 dinarjev neposrednega davka, če službujejo nepretrgoma najmanj pet let brez ozira na kraj službovanja. Pri onih pisarniških slugah, ki nimajo druge imovine, nego samo hišo z enim stanovanjem, ter stanujejo v tem stanovanju, se ne jemlje v poštev davek, ki ga plačujejo od tega stanovanja.

VIII.

14. člen se izpremeni in se glasi:

Če je mož aktivni uslužbenec, žena pa upokojenka južne železnice in narobe, ima vsak izmed njiju zase pravico do osebne doklade in do stanovanjske doklade.

IX.

16. člen se izpremeni in se glasi:

Če mož ni v naši službi, žena pa je, ima žena pravico samo do osebne doklade in do stanovanjske doklade, ne pa tudi do rodbinske doklade, razen če dokaže, da je njen mož siromaškega stanja in nesposoben za delo. V tem primeru ima žena pravico do rodbinske doklade za otroke, in sicer ob splošnih pogojih, ki veljajo za prejemanje te doklade. Za dokaz moževe nesposobnosti za delo služi zdravniško izpričevalo žel. zdravnika, za njegovo siromašno stanje pa potrdilo pristojnega davčnega oblastva.

X.

20. člen se izpremeni in se glasi:

Suspendirani uslužbenci dobivajo polovično osebno in polovično stanovanjsko doklado.

XI.

21. člen se izpremeni in se glasi:

Uslužbenci, ki so sodni preiskavi, prejemajo osebno in stanovanjsko doklado v toliko, v kolikor se jim izplačuje plača.

Izpremembe, odnosno izpopolnitve odredbe »Sl. L. 136/1922« po tej odredbi veljajo od 1. marca 1923, izvzemši VI. točka (določba novega člena 5 b), **ki velja od 1. oktobra 1922.**

Razlika med do sedaj izplačanim in po tej odredbi določenim novim osebnim dokladam in stanovanjska doklada za mesca marec in april 1923, pripada samo onim uslužbencem, ki so bili 1. marca 1923 v aktivni službi. Upokojencem pripadajo razlike osebnih doklad, odnosno stanovanjska doklada do dne aktivnega službovanja. Med 1. marcem in 30. aprilom 1923 izstopivšim in odpuščenim ne pritičejo niti razlike v osebni dokladi, niti stanovanjska doklada.

Razlike osebnih doklad, oziroma nove stanovanjske doklade zaračunajte za čas od 1. marca 1923 do vključno 30. aprila 1923, v izkazu vstavite 1923 do vključno 30. aprila 1923, v izkazu osebnih in rodbinskih doklad obr. f 176 in sicer na ta način, da vstavite v rubriko 10 v besedilo po »rodbinska doklada« še stanovanjska dokladain vpišite pri v poštev prihajajočih uslužbencih poleg osebne še pripadajočo postavko za stanovanjsko doklado; izplačljive zneske teh razlik, oziroma stanovanjske doklade izkažite v rubriki za mesec maj 1923 nad zneskom tekoče draginjske doklade tako, da bodeta v eni rubriki dve svoti in sicer zgoraj razlika in eventuelno nove stanovanjske doklade za marec in april 1923, spodaj tekoča že zvišana osebna, oziroma nova stanovanjska in stara rodbinska doklada.

Na željo uslužbencev dovoljujemo izjemoma takojšnje izplačilo predjemov na poviške teh doklad za mesca marc in april. Izplačane predjeme naj postajne blagajne na podlagi lastnoročno sestavljenih seznamov zaračunajo v izkazu St. štev. 162 b stolpec 2 ter koncem mesca poravnajo v odgovarjajočem stolpcu izkaza St. štev. 162 a. Drugi službeni oddelki (progovne sekcije, kurilnice itd.) dvignejo denar pri postajnih blagajnicah s predpisanimi začasnimi prejemnicami f 44 in morajo poravnati zneske še v istem mescu.

Izplačilo uslužbencem, ki ne želijo predjema, kakor tudi razbremenitev postajnih blagajn, se izvrši zadnji delovni dan mesca aprila 1923 običajnim potom.

Vsi dodatki k odredbi »Sl. L. 136-1922« ostanejo še nadalje v veljavi, v kolikor ne nasprotujejo določilom te odredbe.

Obvestite o tem uslužbence, ter zabeležite to odredbo pri izpopolnjenih odnosno izpremenjenih členih odredbe »St L. 136-1922«.

Obratni ravnatelj Bračič s. r.

— — —

Obratno ravnateljstvo južne železnice Ljubljana.

Štev. 2888-I-23. Ljubljana, 15. aprila 1923.

Napoved.

Predmet: Izenačenje draginjskih doklad za aktivno in provizionirano delavsko osobje.

Vsem službenim edinicam!

S 1. marcem 1923 stopijo v veljavo sledeče dopolnitve oziroma izpremembe odredbe »Sl L. 204-1922« glede prejemanja draginjskih doklad aktivnega in provizioniranega delavskega osobja.

Člen 3 se v celoti razveljavi in se odslej glasi:

Besedilo: »Glede osebnih doklad se uvrščajo kraji službovanja v tri krajevne draginjske razrede, kakor pri nameščenem osobju državnih prometnih naprav.«

Pojasnilo: »V poštev pridejo trije krajevni draginjski razredi in sicer so uvrščeni«

V I. razred: —

V II. razred: Brežice, Celje, Čakovec, Daruvar, Konjice, Kraljevac-Prelog, Litija, Ljubljana, Ljutomer, Logatec, Maribor (Maribor gl. kol., Maribor k. kol., Tezno), Pakrac, Pliberk, Postojna, Prevalje, Ptuj, Savski most, Sisak, Slatina, Slovenska Bistrica, Velika gorica, Videm-Krško, Virovitica in Zagreb.

V III. razred: vsi ostali kraji.

V členu 4, se pri vseh kategorijah črta IV. in V. krajevni draginjski razred. Delavstvo teh razredov preide v višji krajevni draginjski razred po razdelitvi v členu 3. Pri progovnih delavcih in pri nadomestnikih je seveda upoštevati pojasnilo k členu I.

Za členom 4 je uvrstiti nov člen 4a s sledečim besedilom: »Prav dobro kvalifikovani delavci, ki v zmislu »Začasnega pravilnika« izvanredno napredujejo, prejemajo draginjsko doklado po oni razpredelnici, ki odgovarja po službenih letih njihovi faktični osnovni mezdi.«

Kot pojasnilo k temu novemu členu naj se doda: »Ta določba je pri nas že izvedena z odredbo »Sl L. 295-1922.«

Besedilo člena 5 se razveljavi in se glasi odslej: »Osebe, ki prejemajo rente, provizije podpore iz bolniškega fonda,mirovinske dnevnice ali milostne oskrbnine, toda na osnovi in v okviru obstoječih še veljavnih predpisov posameznih direkcij, dobivajo osebne draginjske doklade brez ozira na višino njihovih temeljnih mirovinskih prejemkov in brez ozira na višino njihovih temeljnih mirovinskih prejemkov in brez ozira na to, ali prejemajo prejemke v kronah ali dinarjih v I. krajevnem razredu 12 Din dnevno; v II. krajevnem draginjskem razredu 11 Din dnevno; v III. krajevnem draginjskem razredu 10 Din dnevno.

Ako bi vsled izenačenja katera v tem členu navedenih kategorij dobivala manjše doklade, kakor dosedaj, potem dobiva tudi razliko na dosedanje doklade.

Dosedanje pojasnilo ostane v veljavi. Člen 10 se v celoti črta in se odslej glasi: Besedilo: »Od pravice do rodbinskih doklad so izvzeti:

1. a) Delavci, ki imajo imovino, od katere plačujejo na leto več kot 5 Din neposrednega davka, ako službujejo v Beogradu ali mestih in ako v enem in drugem slučaju službujejo manj nego 5 let;

b) delaci, ki imajo imovino, od katere plačujejo ena leto več kot 30 Din neposrednega davka, ako službujejo nepretrgoma najmanj 5 let, brez ozira na kraj službovanja. Pri delavcih, kateri nimajo druge imovine, kot samo hišo z enim stanovanjem in v tem stanujejo, se ni ozirati na davek, ki ga plačujejo za to stanovanje.

2. Delavci, ki niso državljani naše kraljevine za one rodbinske člane, ki ne žive na ozemlju naše kraljevine.

Pojasnilo: »Potemtakem ne prejemajo po tem členu točka 1a in b rodbinskih doklad:

1. Delavci z manj kot 5-letno službeno dobo v trgih ali vaseh, kateri plačujejo od svoje imovine več kot 5 Din neposrednega davka na leto;

2. Delavci z manj kot 5-letno službeno dobo v mestih, ako plačujejo od svoje imovine več kot 10 Din neposrednega davka na leto;

3. Delavci z najmanj 5 ali večletno službo brez ozira na službeni kraj, ako plačajo več kot 30 Din neposrednega davka na leto.

Odrejamo pa, da se delavcem, kateri so doslej prejemali rodbinske doklade, pa bi po novem členu 10 teh doklad ne dobili, izjemoma do nadaljnega izplačujejo draginjske doklade kot doslej. Pod imovino je razumeti hišo in posestvo (zemljišče). V primerih, kjer plačujeta mož in žena za skupno posestvo tudi skupen davek, pride za prejemanje rodbinskih doklad le za moževo posest odmerjeni davek v poštev. Pri presoji svote neposrednega davka, je do nadaljnega vpoštevati le čisto zemljarino in čisti hišnonajemni in hišnorazredni davek.

Za členom 13 je uvrstiti člen 13a s sledečim besedilom: »Od pravice do osebnih draginjskih doklad so izvzete osebe, iz člena 5 te uredbe, ki imajo bodisi iz lastne imovine bodisi iz osebnega dela mesečno 1000 ali več dinarjev dohodkov. Ta določba pa ne velja za osebe, ki so upokojene po 25 letih službovanja in za upokojenke, ki uživajo vdovsko penzijo, ako so stare preko 60 let.

Pojasnilo: »Tu je nova določba, da omejitev od Din 1000 ne velja za vdove z vdovsko provizijo, če so stare preko 60 let.«

— — —

Pri novo sprejetih delavcih s pravico do rodbinskih doklad je predložiti s službeno polo tudi potrdilo davčne oblasti o višini neposrednega davka. Razlike po tem izenačenju je zaračunati za čas od 1. marca do 25. marca v posebnih mezdnih polah odnosno za progovne delavce v posebnih mezdnih knjižicah in čimpreje izplačati.

Obrtni ravnatelj Bračič s. r.

Dnevne vesti in dopisi.

Atentat na 8 urnik na železnicah! Ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani je izdalo na vlakospremno in strojno osobje neko odredbo, v kateri pozivlja omenjeno osobje, da naj v prostem dnevu, ki mu pripada po turnusu, vozi izredne vlake iz Ljubljane proti Postojni; zato je obljubilo ravnateljstvo osobju sledečo odškodnino: za strojevodje po 100 Din, za vlakovodje 75 Din in sprevodnike ter zavirače po 50 Din vsakokrat; s tem hoče ravnateljstvo loviti kaline, ter pridobiti železničarje radi mizerne plače, ki jih imajo, da bi začeli kršiti osemurni delavnik, dasiravno sedanji turnusi ne odgovarjajo 8 urnem delavniku, to pa radi tega, ker imajo tovorni vlaki velike zamude, tako da traja vožnja od 16 do 20 ur. Vsak železničar ve, da imajo vlaki velike zamude, da se osobje niti dovolj odpočiti ne more, tem manj pa, ako pride ves premočen domov, da bi posušil svojo obleko. Zatorej je ta odredba, katero je izdalo ravnateljstvo Južne železnice, okinčana z raznimi odškodninami, da bi s tem lažje lovila v zanjke. Kapitalizem se vedno drži reka: kadar se konja lovi se mu ovsa moli in kadar se ga vjame se mu bič pokaže. Tako se bo zgodilo tudi z železničarji, ako bodo nasedli na to limanico. Uprava bo nekaj mescev plačevala, potem pa preuredila oziroma skrpucala turnus tako, da bodo morali obračati v petih in šestih urah, kakor je bilo za časa žalostnega spomina postajenačelnika Gutmana. S tem pa bo odtegnila tudi sedanjo odškodnino, to se pravi v enem in drugem slučaju nezgode uprava ne bo hotela ničesar vedeti, ter se bo izgovarjala, da je osobje prostovoljno opravljalo čezurno delo, katero je oškodovala, ter si bo s tem umila roke in odklanjala vsako odgovornost; na ta način bo dosti železničarjev, ki bodo obsojeni v ječo pa ne mogoče samo za 24 ur, ampak kdor pozna naše zakone, od 6 mescev do 5 let, istočasno pa bo tudi odstavljen. Tukaj ne bo pomagal več izgovor: nisem bil spočit, ampak sodišče bo reklo, zakaj ste pa šli v službo, ako niste bili spočiti? Zatorej železničarji, ne dajte se preslepiti, čuvajte 8 urnik, organizirajte se, ker v organizaciji je moč. Pripomnimo k temu, da smo zvedeli, da so se nekateri valkovodje in baje tudi tdrugi že dali ujeti v to past in sicer »ti hudi neodvisnjaki«. Res čudno moč imajo dinarji, če jih je tudi malo, da tako vlečejo. Kaj še če bi to bili pravi in polnovredni rublji? Ljudje od nepomirljive klasne bor be tako hitro izdajo svoja načela. Kaj šele, če bi to storili mi »odvisni socialpatrijoti« kaj? Kje je sodrug Žorga, da bi vdaril po amsterdamski internacionali, ker ona je to gotovo zakrivila, če ni preprečila, da »neodvisni« vozijo v turnusu in izven njega!

Izdajatelj: Savez železničara Jugoslavije. — Odgovorni urednik: Smasek Franc. — Tisk Ljudske tiskarne d. d. v Mariboru.